

SERA GAZLARI BAŞ DOĞRULAYICI SERTİFİKA PROGRAMI

1- SERTİFİKA PROGRAMININ KOD ADI	06 Sera Gazları Öncülük etmek doğrulayıcı Sertifikasyon Programı
2- SERTİFİKA PROGRAMININ AMACI	Sera gazları hava, su hesaplamalarını doğrulayacaklar için ISO 14064-1, -2, -3 Lead Verifier sertifikası
3- SERTİFİKA PROGRAMININ KAPSAMI VE GEREKÇESİ	Bu program, 1. ISO 14046-1 Sera gazları - Bölüm 1: Sera gazı emisyonlarının ve giderimlerinin ölçülmesi ve raporlanması için organizasyon düzeyinde rehberlik içeren şartname, 2. ISO 14064-2 Sera gazları - Bölüm 2: Sera gazı emisyon azaltımlarının veya uzaklaştırma iyileştirmelerinin ölçülmesi, izlenmesi ve raporlanması için proje düzeyinde rehberlik içeren şartname, 3. ISO 14064-3 Sera gazları - Bölüm 3: Sera gazı beyanlarının doğrulanması ve geçerli kılınması için rehberlik içeren şartname Standartlara göre hazırlanan hesaplamaları doğrulayacak kişilerin belgelerini kapsar. Referans standartlar ve belgeler; - ISO 14066 Sera gazları - Sera gazı doğrulama ekipleri ve doğrulama ekipleri için yeterlilik gereksinimleri
4- İŞ VE İŞ TANIMLARI	Sera gazı raporlamasında tutarlılığı sağlamak ve diğer iletişimlerde uluslararası piyasa kamu güvenliğini sağlamak için doğrulama ekiplerinin ve doğrulama ekiplerinin yetkinlik gerekliliklerini tanımlamaya, ölçmeye ve belgelemeye ihtiyaç vardır. Bu program, doğrulama kuruluşlarında ve doğrulama kuruluşlarında çeşitli doğrulama veya doğrulama faaliyetlerinde yer alan personelin yetkinliğini belirlenen ekipte belirlemek, göstermek ve yönetmek için oluşturulmuştur. Doğrulama veya doğrulama kuruluşunun rolü, doğrulama veya doğrulama sürecini etkin bir şekilde tamamlamak için ekiplere gerekli yetkinliği sağlamaktır. Doğrulayıcı sertifikasyon programı, doğrulama ekipleri ve doğrulama ekiplerinin yeterliliğini ölçmek için ilkeleri içerir. Bu desteklenen ilkeler, doğrulama veya doğrulama ekiplerinin rolüne dayalı genel gereksinimlerdir. Doğrulama ekipleri ve doğrulama ekipleri, doğrulayıcı sertifikasyon programına,

SERA GAZLARI BAŞ DOĞRULAYICI SERTİFİKA PROGRAMI

	sera gazı (GHG) program yöneticilerine, düzenleyicilere, doğrulayıcılara ve doğrulama kuruluşlarına fayda sağlamak için uzmanlığa ihtiyaç duyar. Doğrulayıcı sertifikasyon programı, yeterlilik gerekliliklerini inceleme yoluyla ölçer ve sertifika gerekliliklerini tanımlar. Sera gazı baş doğrulayıcısının yapacağı İŞİN TANIMI denetim becerilerine ilişkin konuları bilmesi ile olur. 1- Kapsam, kriterler, nesnel, maddesellik ve geçerli kılma veya doğrulamanın güvence düzeyi bilmeli 2- Takım üyelerinin yetkinliğini bilmeli 3- İlgili risklerin geçerli kılınması veya doğrulanmasını bilmeli 4- Proje, kaynak ve takım yönetimini bilmeli Bu konularda sınava alınan adaylar başarılı olduklarında YAPACAKLARI İŞ; 1- GHG izleyicileri (Sera gazı hesaplaması yapan kuruluşlarda), 2- GHG baş doğrulayıcıları (GHG doğrulama kuruluşları için doğrulama ekiplerini yönetir, raporlar oluşturur veya doğrular) olarak çalışabilir.
5- PROGRAM VE HEDEF KOMİSYONU	En az üç kişiden oluşmalıdır - Sertifikalı kişileri temsil eden 1 kişi - Doğrulayan kurumları temsil eden 1 kişi - Teknik yeterlilik, 1 kişi - Eğitim kuruluşlarını temsilen 1 kişi
6- SERTİFİKA BELGELERİ	Adayların belgelendirilmesinde, belgelendirme konusu ile ilgili uluslararası standartlar ve yasal düzenlemeler dikkate alınarak NBC belgelendirme sistemi dokümantasyonu ve ekleri kullanılacaktır.
7- SERTİFİKA PROGRAMI DİLİ	Sınav dili Türkçe olup, istenirse diğer dillerde de yapılabilir.
8- SERTİFİKA PROGRAMINA KATILMAK İÇİN YETERLİLİK VE EĞİTİM ŞARTLARI	1- Öğrenim; - Kimya veya Kimya mühendisliği veya Maden Kaynakları veya Madencilik veya Makine mühendisliği veya Elektrik mühendisliği veya Jeoloji veya havacılık mühendisliği veya Çevre mühendisliği veya belirtilen pilotluk derecesi veya ilgili mühendislik bölümlerinden mezun veya pozitif bilimler (sayısal lisans bölümleri, Fen bilimleri bölümleri) alanında lisans derecesine sahip olmak 2- Eğitim; - NBC'den veya NBC onaylı eğitim kurumlarından aşağıdaki eğitimleri almak. - İklim değişikliği farkındalığı. (8 saat) - EU-ETS yönergeleri. (8 saat) - ISO 14064-1, -2, -3 standart serisi. (24 saat)

SERA GAZLARI BAŞ DOĞRULAYICI SERTİFİKA PROGRAMI

	3- Doğrulayıcı; - Sera gazı emisyonlarının (GHG) doğrulanması için uygunluk değerlendirme kuruluşu tarafından atanan bir doğrulayıcı olmak
9- SERTİFİKA PROGRAMINA KATILMAK İÇİN İŞ TECRÜBESİ ŞARTLARI	1. 30 adam/gün Yönetim Sistemleri (kalite, Çevre, Enerji ve Bilgi yönetimi) için Denetime, dört (4) yıllık iş tecrübesi içinde Baş Denetçi olarak katılmak, veya 2. Endüstriyel üretim yapan kuruluşlarda üretim, kalite, laboratuvar bölümlerinde beş (5) yıl çalışmış veya 3. Yönetim Sistemleri (kalite, Çevre, Enerji ve Bilgi yönetimi) sertifikalı on (10) kuruluşa, şirkete danışmanlık yapmak veya 4. Sera Gazı Doğrulayıcısı olarak ISO 14064-1, -2, -3 veya EU-ETS'ye göre 30 adam/gün GHG doğrulama denetimine katılmış olmak. Aday Baş Doğrulayıcı, istenen şartları kanıtlayan dokümanları sunmalıdır
10- BAŞVURU SIRASINDA İSTENİLEN BELGELER	1- Başvuru ücreti makbuzu/dekontu 2- Geçerli kimlik fotokopisi (Pasaport, Kimlik Kartı vb.) 3- Diploma fotokopisi 4- İklim değişikliği, EU-ETS yönergeleri, ISO 14064-1, -2, -3 standart serisi ve sınava girmek istediği sektör eğitim sertifikaları 5- Doğrulayıcı kuruluşun atama yazısı veya yapılan doğrulamaların listesi 6- İş deneyim şartlarını gösteren belgenin bir kopyası (SGK çalışma sayfası, referans mektubu vb.) 7- Belgeli personel sözleşmesi (karşılıklı sözleşme şartlarına sahip sözleşme) ve etik kurallar (adaya taahhüdü) 8- Engelli adayların engellilik durumunu gösteren sağlık raporu
11- YETERLİLİK İÇİN BAŞVURULAN DEĞERLENDİRME TÜRÜ	Teorik Sınav Teorik sınav yazılı sınav olarak yapılır. Teorik sınav, yeterlik için uygulanacak sınavın soru ağırlıkları ve başarı notunda yer alan konuları içerir; 1- Kapsam, kriterler, nesnel, maddesellik ve geçerli kılma veya doğrulamanın güvence düzeyi bilmeli 2- Takım üyelerinin yetkinliğini bilmeli 3- İlgili risklerin geçerli kılınması veya doğrulanmasını bilmeli 4- Proje, kaynak ve takım yönetimini bilmeli Teorik sınavda adaylar, her biri eşit puan değerinde 40 soruluk çoktan seçmeli sınava girmek zorundadır. Sınavda yanlış cevaplanan sorulardan puan düşülmez. Sınavda adaylara her soru için 2 dakika süre verilir. Teorik sınav başarıları 80 puandır
12- YETERLİK SINAV	

SERA GAZLARI BAŞ DOĞRULAYICI SERTİFİKA PROGRAMI

SÜRESİ	Sınav zamanı, Performansa Dayalı Sınav süresi 80 dakika				
13- YETERLİK SINAV YERİ VE TARİHİ	Sınav yeri kontrol edildikten sonra uygun sınav yerleri belirlenir. Sınavlar, NBC'in tesislerinde yapılabileceği gibi, NBC'in belirlediği tarihlerde diğer salonlarda veya müşteri salonlarında da yapılabilir.				
14-YETERLİLİK SINAVINDA KULLANILAN MATERYALLER	1. <i>Soru kitapçığı,</i> 2. Hesap makinesi 3. Eğitim notu				
15- YETERLİLİK İÇİN UYGULANACAK SINAV KONULARI, SORULARIN AĞIRLIKLARI VE BAŞARI NOTU	SERA GAZI BAŞ DOĞRULAYICISI SINAV SORU KONU DAĞILIMI				
	BİRİM	ALT BİRİM	BİRİM / ALT BİRİM ADI	SORU SAYISI	PUAN
	A07	TAKİM LİDERİ BİLGİSİ (SERA GAZI BAŞ DOĞRULAYICISI)*		40	100
		A07 B01	Kapsam, kriterler, nesnel, maddesellik ve geçerli kılma veya doğrulamanın güvence düzeyi	10	2,5
		A07 B02	Takım üyelerinin yetkinliği	10	2,5
		A07 B03	İlgili risklerin geçerli kılınması veya doğrulanması	10	2,5
		A07 B04	Proje, kaynak ve takım yönetimi	10	2,5
	4 SEÇENEKLİ TOPLAM SORU SAYISI, TOPLAM PUAN, (BAŞARI PUANI 80)			40	100
16- SINAVI DEĞERLENDİREN KİŞİNİN NİTELİKLERİ	1- Eğitim; - Kimya veya Kimya mühendisliği veya Maden Kaynakları veya Madencilik veya Makine mühendisliği veya Elektrik mühendisliği veya Jeoloji veya çevre mühendisliği veya havacılık mühendisliği veya pilotluk derecesi alanında Lisans Derecesi 2- Eğitim; - TS EN ISO/IEC 17024 konusunda bilgi veya deneyime veya eğitime sahip olmak,				

SERA GAZLARI BAŞ DOĞRULAYICI SERTİFİKA PROGRAMI

	NBC onaylı Eğitim kuruluşlarından EU-ETS yönergeleri hakkında 24 saat eğitim alın ve NBC onaylı eğitim kurumlarından ISO 14064-1, -2, -3 konusunda 3 saat eğitim almak. 3- İş deneyimi; - kalite yönetim sistemi veya - enerji yönetim sistemi veya - çevre yönetim sistemi veya - Bilgi güvenliği yönetim sistemi için denetçi atanması ve 15 adam-gün denetim yaptırılması, veya - Çevre Mühendisi veya Kimya mühendisliğini bitirmek ve en az 2 yıl çevre mevzuatı ile ilgili çalışma yürütmek şartı ile en az 3 yıl iş tecrübesine sahip olmak, veya - Sera gazı emisyonlarının (GHG) doğrulanması konusunda atanan doğrulayıcı olmak ve en az 15 adam günü doğrulamak
17- SONUÇ VE ŞİKAYETLERE İTİRAZ, CEVAP KAĞITLARININ SAKLANMASI	Aday itiraz nedenini, sınav tarihinden en geç bir ay sonrasına kadar kişisel bilgilerini belirterek NBC Belgelendirme Müdürüne yazılı olarak iletir. NBC Belgelendirme Müdürü itiraz üzerine çalışmalarını tamamlar ve 1 ay içinde sonuçlandırır. Karar, temyiz edene yazılı olarak tebliğ edilir. Başvuru sahibi, NBC Belgelendirme Müdürlüğü tarafından verilen kararı uygun bulmazsa itirazı/şikayeti NBC Şikayet ve İtiraz Kurulu'na iletir. Kurul kararının başvuru sahibi tarafından onaylanmaması durumunda yasal süreç adaylara bırakılarak Ankara mahkemeleri yetkilidir. Adayın kişisel bilgilerini içeren sınav kayıtları, adayın sınava girdiği tarihten itibaren yasal süre ve NBC şartlarına uygun olarak tutulur.
18- YETERLİLİK İÇİN UYGULANAN SINAVA YENİDEN GİRİŞ HAKKI	Sınavda başarısız olan katılımcılar, sertifikasyon müdürlüğünün kararı doğrultusunda ücretsiz olarak ikinci bir sınav hakkı kazanırlar. İlk sınavda başarısız olan adaylar, ikinci sınav haklarını katıldıkları ilk sınav tarihinden itibaren 1 (bir) yıl içinde kullanmak zorundadırlar. Aday, ikinci sınav hakkını, başarısız olduğu ilk sınavın tarihini takip eden 1 (bir) yıl içinde kullanmak zorundadır. Adayın başarısız olduğu sınavın tarihini takip eden 1 (bir) yıl içinde belgelendirme müdürlüğü tarafından sınav organizasyonu yapılmaması halinde, sınavdan sonra yapılacak 2 (iki) sınav organizasyonundan birine katılarak 2. sınav hakkını kullanır. 1 (bir) yıllık sürenin tamamlanması. devletin içindedir . İkinci sınavın sonunda başarısız olan veya ikinci sınava girme hakkını yukarıda belirtilen koşullar kapsamında kullanmayan adaylar, sınav ücretini tekrar ödemek kaydıyla sınava tekrar girebilirler. Adayın girdiği sınav, sözleşme kurallarına uymama, değiştirme, kopya çekme vb. sebeplerle geçersiz sayılırsa, yeniden başvurmadan önce en az bir yıl beklemesi gerekir.
19- YETERLİLİK BELGESİ	Lead Verifier sertifikasının süresi 3 yıldır.

SERA GAZLARI BAŞ DOĞRULAYICI SERTİFİKA PROGRAMI

GEÇERLİLİK SÜRESİ	
21- YETERLİLİK SAHİBİNİN DENETİMİNDE UYGULANACAK PERFORMANS İZLEME YÖNTEMİ VE BELGE SAHİBİNİN GÖZETİM SIKLIĞI	Baş Doğrulayıcı statüsünü sürdürmek için, sertifika tarihinden itibaren 18 ay içinde en az 10 adam-gün SGE doğrulamasında lider doğrulayıcı olarak yer almalıdır veya en az beş yıl çevre mevzuatı konusunda çalışarak iş tecrübesi kazanmalıdır. Bu koşullardan biri sağlandıktan sonra Sera Gazı Baş Doğrulayıcını yerinde izlenmesi yapılır. Yerinde izleme, sertifika tarihinden itibaren 18 ay içinde yapılmalıdır. Yerinde izleme, NBC tarafından atanan doğrulayıcılar tarafından gerçekleştirilir.
20- YETERLİLİK BELGESİ DEĞİŞİKLİĞİ	3 yıllık geçerlilik süresi dolmamış bir belge üzerinde belge sahibine ait bilgilerde değişiklik olması ve belge sahibinin bu değişiklikleri belirten gerekli belgelerle başvurması halinde belge belgelendirme tarafından yeniden düzenlenir. belge için bir ücret talep ederek müdürlük.
21- YENİLEME SERTİFİKALARINDA UYGULANACAK DEĞERLENDİRME YÖNTEMİ (YENİ BELGELENDİRME)	Üç yılın sonunda tekrar Lead Doğrulayıcı Sertifikası verilebilmesi için; Üç yılın bitmesine 3 ay kala başvuru koşullarında istenen belgelerde değişiklik olması durumunda aday, belgeleri tamamlayarak NBC e-Başvuru formuna gönderir. - 3 (üç) yıllık sertifika süresi boyunca en az 30 adam gün baş doğrulayıcı olarak doğrulama yapmak. Veya - Sınav ücretini ödeyerek 100 puan üzerinden 80 puan alan adaylar, yenileme ücreti alınarak sertifika 3 yıl süre ile uzatılır
22- BELGELENDİRMENİN ASKIYA ALINMASI VE GERİ ÇEKİLMESİ İÇİN KRİTERLER	NBC, karar vericinin kararına istinaden, sertifika sahibi personelin belge kullanımını askıya alabilir. Belgenin askıya alınma sebepleri şu şekilde sıralanabilir: a. Belgelendirilmiş personelin belgelendirme sözleşmesindeki yükümlülüklerini yerine getirmemesi, B. Sertifikalı personelin gözetim şartlarını yerine getirmemesi, C. Gönüllü olarak geçici uzaklaştırma talebinde bulunan belgelenmiş personel, D. Belgelendirilmiş personelin gözetim ve yeniden belgelendirme faaliyetlerini yürütmeyi reddetmesi veya yapmaması, ile. Sertifikalı personelin Logo kullanım şartlarına uymaması, NBC belgesini ve logosunu hatalı kullanması. Belgeli personelin belgesini askıya alma kararının tebliğinden itibaren belge ve logonun kullanımını derhal durdurur ve belge ve eklerini 15 (onbeş) gün içinde NBC'e geri gönderir. İade edilmezse önce uyarılır, uyarı dikkate alınmaz ise yasal işlem başlatılabilir. Belgelendirilen personelin belgesini, ekini ve sözleşmesini kaybettiğini beyan etmesi halinde, yayınlanan hasar ihbarı ve dilekçe ile ARTİBİR'e bildirilmesi istenir.

SERA GAZLARI BAŞ DOĞRULAYICI SERTİFİKA PROGRAMI

	Belgeli personel, belgenin askıya alma sebebini ortadan kaldırdığını ispat ederse (nesnel delil NBC'e sunulur), karar vericinin kararı ile askıya alma işlemi sonlandırılır. Belgenin askıya alındığına dair yazı, Sınav Organizatörü tarafından belgeli personele e-posta ile bildirilir. Bazı durumlarda NBC, karar vericinin kararına göre Belgeli Personel ve Belge Kullanım Sözleşmesini (F03) feshederek belgeyi tek taraflı olarak iptal edebilir veya geri alabilir. Belgesi iptal edilen veya geri alınan belgeli personele yazılı olarak bilgi verilir. Belgenin iptal ve geri alınma nedenleri: a. Askıya alma sonucunda belgeli personelin düzeltici önlem almaması, B. Sertifikalı personelin sertifika kapsamındaki faaliyetlerine son verilmesi, C. Belgenin yanıltıcı veya haksız kullanımı, D. Sertifikalı personelin sınavdan önce veya sonra NBC'i kasten eksik ve yanlış bilgilendirdiğinin tespit edilmesi, ile. Belge ve eklerine zarar verecek veya yaptıracak belgeli personel, F. Belgelendirilen personelin gözetim faaliyetlerinin sebep göstermeksizin kasten öngörülen tarihlerde ertelenmesi veya iptal edilmesi, G. Belgenin geçerlilik süresi içerisinde gerçekleştirilen gözetim faaliyetleri sırasında mevcut programın ilgili mevzuat, standart ve/veya standardın yerini alan belge gerekliliklerine uygunluğunu tamamen kaybettiğinin tespiti, H. Belge ücretlerinin ödenmemesi, I. Belge sahibi hakkında yapılan şikayetlerin değerlendirilmesine bağlı olarak belgenin kullanılmamasına karar verilmesi. Belge iptal edildiğinde veya geri çekildiğinde, sorumlu kuruluş tarafından sınav iptal olarak ilan edilir. Belge iptalini takiben, belgelendirilen personel, 15 (on beş) gün içinde tüm yazışma ve tanıtım malzemelerinden NBC sertifika logosunu kaldırmak zorundadır.
23-SERTİFİKA KAPSAMINI GENİŞLETME VEYA DARALTMA	<i>Belgelendirme yaptığımız baş doğrulayıcı personel sertifikasının kapsamında genişletme veya daraltma yapılmaz.</i>